

overordentlig store Tab. Nationalbanken var selv haardt engageret i Landmandsbanken, den Gang Krakket skete. Efterhaanden har Nationalbanken faaet trukket betydeligt ind paa sin Risiko, og nu lægges, hvis dette Lovforslag vedtages, hele Sagens fortsatte Ledelse fra Statsmagten over til Nationalbanken. Det tror jeg ikke gaar an. Men jeg opfatter ogsaa dette Lovforslag som egentlig kun værende et Forslag om den Bestemmelse, som findes i § 4, og som gaar ud paa at give Bemyndigelse til at laane nogle Penge i Udlandet. Den Del af Lovforslaget maa man overveje, og paa det Punkt maa der vist ogsaa tilvejebringes et Resultat. Men de øvrige Bestemmelser synes jeg ikke har noget virkeligt Indhold.

Naar i § 1 Ministeren bemyndiges til at nedsætte et Udvalg paa to Personer til at udarbejde et Forslag, er det ganske overflødig. Det kan Ministeren gøre, naar han vil. Og naar det tilføjes, at dette Forslag skal forelægges for Rigsdagen, er det en ganske urigtig Bestemmelse. Det kan overhovedet ikke lade sig gøre; det kan Ministeren ikke binde sig til. Ministeren maa selv bære Ansvaret for det Forslag, han forelægger. Den sproglige Vending, her er anvendt, maa derfor vistnok siges at være ganske forkert. Det kan umuligt være Meningen, at det Forslag, som disse to Mænd udarbejder, absolut skal forelægges for Rigsdagen; naturligvis staar det Ministeren frit for at kritisere dette Forslag.

Hvis det Rygte er rigtigt, at det skal være Nationalbankdirektør Green og Departementschefen i Erhvervsministeriet, som skal sidde i dette Udvalg, maa jeg saa i al Beskedenhed have Lov til at give den højtærede Minister et Raad: Behold Deres Departementschef i Deres Ministerium og lad ham ikke gaa udenfor Gærdet og ikke over til den anden Part. Det er i højeste Grad uheldigt, naar de Embedsmænd, som skal staa til Raadighed for Ministeren, være hans nærmeste sagkyndige Raadgivere og Medhjælp, engageres paa anden Maade i Sagerne, for saa gaar det specielle let forud for det almindelige, Interessen for det særlige Hverv kan let tage Magten fra vedkommende — maaske ganske ubevidst for ham — saaledes, at han ikke bliver den aldeles uheldige Raadgiver for Staten og Ministeren, som han burde være. Der ligger en Fare i dette, at Departementschefen i et Ministerium gaar udenfor Statens Kontor og giver sig til at beskæftige sig med Sager, hvis Afgørelse skal behandles i Ministeriet og andetsteds. Nu sidder Departementschef Dalhoff allerede i 3-Mands-Ud-

valget. Skal han ogsaa i 2-Mands-Udvalget, bliver han paa saa mange Maader engageret i selve Landmandsbanken, at jeg tror, at det let kunde gaa saadan, hvor brav en Mand og hvor klart et Hoved han end maatte være, at han ikke helt kunde opfatte, hvad der er udelukkende Statens Interesser i en saadan Sag. Men han maa udelukkende staa paa Statens Side og bør derfor ikke paa anden Maade engageres.

Hvad § 2 angaar, betragter jeg den som en let Camouflage for § 4. Jeg ved ikke, af hvilken Grund den højtærede Minister ikke har villet komme til Rigsdagen ganske ligefrem med en Anmodning om et Statslaan, men har villet svøbe dette ind i en Række Bestemmelser, som Ministeren siger skal være Retningslinier for den kommende endelige Ordning og opfattes som en særlig Høflighed mod Rigsdagen, idet Rigsdagen paa denne Maade tages med lige fra første Færd. Rigsdagen vinder virkelig ikke noget ved, at vi faar § 2. Det vilde kun føre til, at disse Bestemmelser, hvis de overhovedet har nogen Betydning, i Fremtiden bandt Rigsdagen saaledes, at Rigsdagen ikke stod med helt frie Hænder, naar den Dag kommer, da der skal træffes endelig Bestemmelse. Derfor er det uheldigt, at man vedtager en saadan Paragraf.

Naar der staar, at ved Ordningen skal Banken sættes i Stand til at fortsætte sin Virksomhed som selvstændig Aktiebank, er det netop en af de Ting, der skal overvejes. Naar der staar, at udenbys Filialer skal nedlægges i det Omfang, som skønnes foreneligt med den samlede Virksomheds Tarv, er det noget, man har været enig om fra alle Sider, lige siden Krakket skete og Staten traadte til for at ordne Landmandsbankens Sager. Og naar der endelig staar, at der af Bankens Aktivmasse skal udskilles nogle og lægges i en Afviklingskasse, er det netop noget af det, som jeg fremhævede skal overvejes, naar den endelige Ordning skal træffes.

Og der er virkelig noget at overveje. Derfor maa vi have fuldkommen Frihed, naar den endelige Ordning skal træffes. Vi maa ikke lade os binde til en Deling, hvorved det gode gaar over til en ny Aktiebank, saaledes at Staten kommer til at sidde tilbage med det daarlige, skal betale Under-skuddet paa det og ikke faa noget som helst til Tak. Hvor meget det end maatte gaa tilbage for Landmandsbanken, er det dog en udmærket forretningsmæssig Organisation. Der ligger ogsaa dér en betydelig Forretning. Alt dette maa være noget værd, og det maa komme i Betragtning, naar